

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZASTITU

Klasa 29 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Decembra 1930.

PATENTNI SPIS BR. 7545

Jean Jules Lambrecht, industrijalac, Nieppe (Nord),
Francuska.

Postupak za proizvodnju biljne vune.

Prijava od 7. juna 1929.

Važi od 1. maja 1930.

Traženo pravo prvenstva od 9. juna 1928. (Francuska).

Predmet ovog pronalaska je nova primena postupka postupanja biljnih vlakana, koji je patentovan u Francuskoj pod br. 637772; pomenuta primena ima ne samo dejstvo da osigura postupanim vlaknima osobine protiv trulenja, nego i da im da dovoljnu jačinu, da bi im dozvolila da podne-u postupanja kiselinama ili sodom, da bi im dao izgled životinjske vune.

Postupak opisan u francuskom patentu br. 627772 sastoji se poglavito u tome, da utisne u unutrašnjost biljnih vlakana, ma kakvih a naročito jute, kakvo masno telo, (mineralno ulje ili ma kakvo drugo masno telo) uliskivano pod toplotom u kupatilu dovedenom do ključanja, budući da se ovo kupatilo sastoji iz saponificiranog masnog tela (naročito iz mineralnog ulja).

Prema ovom pronalasku, kombinuju se ranije pomenuto sredstvo (od kojeg se ovde čini nova upotreba) sa raznim postupanjima koja imaju za dejstvo, da dadu biljnim tekstilnim vlaknima izgled životinjske vune.

Kao primer jednog načina izvođenja pronalaska opisać se ovde niz postupaka kojima su podvrgnuta biljna tekstilna vlakna.

Vlakna su najpre postupana mehanički u cilju da se omekšaju i da se oslobode od ljuspi i jednog dela smole, koje mogu na njih da prionu.

Kad je ovo mehaničko postupanje dovršeno tako umekšana vlakna uvode se

u podesno sagrađen sud, i u kome cirkuliše toplo kupatilo, u koje sadrži na litar vode: tri grama ugljene kiseline, dva grama mineralnog ulja, jedan gram lužine sode (NaOH) 36' Baumé, jedan gram natrium karbonata (Na_2CO_3).

Ovo toplo kupatilo cirkuliše brzo u sudu koji sadrži biljna vlakna, sa približnom brzinom od jednog metra u sekundi; trajanje postupanja je prema prirodi vlakana od jednog i po do četiri časa.

Mineralno ulje saponofocirano prisustvom baze, maže vlakna i štiti ih od nagrizajućeg i uništavajućeg dejstva sledećeg postupanja, o kome će biti niže govoreno; ovo mazanje dopušta dakle da se u vlaknima sačuva sva celuloza, koju ona sadrže.

Vlakna tako namazana se tada potapaju u hladno kupatilo natrium hidrata (NaOH) na 10 do 24° Baumé, sadržina kupatila natrium hidrata će se menjati prema prirodi postupanih vlakana; ovo potapanje traje prema prirodi od petnaest minuta do tri časa; kao i prethodno kupatilo i ovo kupatilo prolazi brzo kroz sud u kome su vlakna.

Posle ovog postupanja vlakna se isperu i podvrgavaju dejstvu kupatila sa brzim cirkulisanjem i povoljno zakišljenom, da bi neutralisalo višak (zaostatak) kaustične sode, koja može da se nalazi u sadržini vlakana.

Vlakna se zatim podvrgavaju radi beljenja dejstvu kupatila hipohlorita sode sa 25 gr po litru, ili ma kakvom drugom postupanju, koje daje isti rezultat.

Zatim se pristupa ispiranju pomenutih vlakana; najzad se podvrgavaju dejstvu ublažavajućeg kupatila neutralnog sapuna i natrium-monosulfida, ovi elementi se mogu sadržati u kupatilu u srazmeri od 10 grama sapuna i 1 gram natrium monosulfida po litru vode; vreme potapanja vlakana u kupatilu varira od pola do dva časa prema prirodi vlakana.

Najzad se vlakna procede i suše po načinu uobičajenom za životinjsku vunu.

Zazvaljujući ovom postupku dobiva se biljna vuna, koja daje izgled životinjske vune.

Razume se, kao što je već rečeno, da se razmere materija sadržanih u raznim kupatilima kojima su podvrgnuta biljna vlakna, menjaju prema prirodi vlakana, na koja se primenjuje postupak, predmet pronalaska; takođe se podrazumeva da se meri u koliko se ne menja kvalitet kupati-

la, koja su označena, može menjati prirodne materija, koje ulaze u sastav pomenutih kupatila a da ove izmene ne nanesu uštrba ekonomiji pronalaska.

Patentni zahtev:

Postupak za proizvodnju biljne vune, na- značen time, što se biljna vlakna radi do- bijanja izgleda životinske vune izlažu sle- dećim postupanjima ovim redom: meha- ničkom postupanju radi izdvajanja ljuspi i jednog dela prionute smole, postupanju mazanja u toplom kupatilu sa brzim kre- tanjem, koje saponifira i koje je namenje- no da zaštiti celulozu protiv dejstva doc- nijih kupatila, postupanju sa natrium hid- ratom u brzom kretanju, postupanju za ne- utralisanje potapanjem u zakiseljeno kupa- tilo sa brzim cirkulisanjem, beljenju vla- kana proizvoljnim postupanjem, ispiranju vlakana, postupanju i ublažavajućem kupa- tilu, koje sadrži neutralni sapun i natrium monosulfid, ceđenju i sušenju vlakana ma kakvim povoljnim načinom.

U potpisanoj sagovornoj sud, i u kome citu-
liše toplo kupatilo, u koje sadrži na litru
vode: 25 grama najčiste kiseline, dva gra-
ma mineralnog ulja, jedan gram lutine sode
(NaOH) 26 Baumé, jedan gram natrium
karbonata (Na₂CO₃).
Ovo toplo kupatilo cirkulise brzo u sudu
koji sadrži biljna vlakna, sa približnom br-
zinom od jednog metra u sekundi; trajanje
postupanja je prema prirodi vlakana od
jednog i po do četiri časa.
Mineralno ulje saponificirano prisustvom
druge, male vlakna i štiti ih od napretaju-
ćeg i uništavajućeg dejstva sledećeg po-
stupanja, a kome će biti više govorenja;
ovo mehanje doprinosi dakele da se u vlak-
nima očuva svo celuloza, koju ona sa-
drže.
Vlakna tako namazana se tada potapaju
u hladno kupatilo natrium hidrata (NaOH)
na 10 do 24 Baumé, sadržina kupatila na-
liom hidrata će se menjati prema prirodi
postupanih vlakana; ovo potapanje traje
prema prirodi od petnaest minuta do tri
časa; kao i prethodno kupatilo i ovo ku-
patilo prolazi brzo kroz sud u kome su
vlakna.
Posle ovog postupanja vlakna se ispiru
i podvrgavaju dejstvu kupatila sa brzim cir-
kulisanjem i dovoljno zakiseljenom, da bi
neutralizovala višak (excess) kiseline sa-
de, koja može da se nalazi u sadržini vla-

Postupak ovog pronalaska je novi i
mehanje postupanja biljnih vlakana,
koji je predloženo u francuskoj god. br.
627772; pomenuta primena ima ne samo
dejstvo da osigura postupanje vlaknima
kao protiv kretanja, nego i da im da
dovoljno ječine, da bi im dozvolila da pod-
nesu postupanja kiselinama ili sodeom, da
bi im dao izgled životinjske vune.
Postupak opisan u francuskom patentu
br. 627772 sastoji se podglavilo u tome, da
ulazne u mulinisanost biljnih vlakana, ma
kakvih u naročito jute, kakvo masno telo,
(mineralno ulje ili ma kakvo drugo masno
telo) ulistivamo pod toplotom u kupatilo
dovoljanom do kretanja, budući da se ovo
kupatilo sastoji iz saponificiranog masnog
tela (naročito iz mineralnog ulja).
Prema ovom pronalasku kombinacija se
trajno pouzdanu sredstvo (od kojeg se
ovde čini nova upotreba) sa raznim prela-
postupanja koja imaju za dejstvo, da daju
biljnim tekstilnim vlaknima izgled životin-
jske vune.
Kao primer jednog načina izvođenja pro-
nalaska opisaće se ovde niz postupaka
kojima su podvrgnuta biljna tekstilna vlakna.
Vlakna su najpre postupana mehanički
u cilju da se omekšaju i da se oslobode
od ljuspi i jednog dela smole, koje mogu
na njih da prionu.
Kad je ovo mehančko postupanje do-
vršeno tako umekšana vlakna uzde se